

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inzerate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XIX.

V Celovcu, 13. decembra 1900.

Štev. 50.

Naročnikom!

Leto se bliža svojemu koncu; zato nujno prosimo vse one gg. naročnike, ki so z naročnino še zaostali, da jo čim preje dološljejo.

Ob enem prosimo, da blagovolijo naročniki tudi naročnino za prihodnje leto prej ko mogoče poravnati, ker le tako nam je mogoče v upravnistvu in pri razpošiljanju lista vzdržati red. Pri vseh listih je navada, da se naročnina plačuje za naprej; naj se tudi naši cenjeni naročniki ravnajo po tem. Vsakdo naj pri naročbi tudi dostavi, za kateri čas da plača naročnino in ali je star ali nov naročnik.

Svoje cenjene prijatelje prosimo, naj delajo na to, da se bode „Mir“ vedno bolj razširjal med našim ljudstvom. Vsak star naročnik bi nam moral pridobiti vsaj enega novega! Slabo časopisje se razširja vedno bolj, zato je naša sveta dolžnost, da razširjamo tudi dobre časnike. Torej na delo vsak, komur je mar sreča naroda!

Upravništvo „Mir“-a.

Volilno gibanje.

Oraševе zasluge in ne-zasluge v nemški luči.

Iz beljaške okolice. Slavni Tevže Oraš p. d. Oštinja, ki je že skoraj prirastel vernberškemu županskemu stolcu, hoče na vsak način postati državnozbornski poslanec. Pač kaj lepa nova čast! Sicer je Oraš, kakor pravijo beljaške „Kärntner Nachrichten“, preskromen in preponižen, da bi se upal javno pred volilci nastopiti in o svojih zaslugah govoriti. Ali enkrat se le vendar ni mogel premagati, da bi ne poskusil svoje sreče v Šmartnu nad Beljakom v družbi znanega štajerskega huj-skača Rokitanskega, ki hoče kmete najbrž rešiti s tem, da pridno opravlja in kletvuje duhovnike.

Rokitansky je svojega najnovejšega in učljivega tovariša seveda priporočil zborovalcem za kan-

didata, ker je bojda „dober kmet in zvest prijatelj Nemcev“. Oraš se na to tudi pogumno vzdigne in začne naštevati svoje velikanske zasluge za kmete. In te zasluge so po njegovi izpovedi sledeče: „Vsak čas da je namreč stal na strani nemških nacionalcev (liberalcev) in se potegoval za nemške koristi, — 30 let je že gospodar (to pa to!), — v veselji in žalosti bo vstrajal pri nemškem narodu, — vedno ga najdeš samo na strani „Nemcev“.

To torej so tiste slavne „zasluge“ posili-Nemca Oraša. Tako je zatrdil sam. Doma v hiši govori slovensko, v družbi nemških liberalcev je pa pravcati „Nemec“. Ko se je nekje govorilo o Janihovi in njegovi kandidaturi, se je Oraš odrezal prav moško: „Saj je Janih ravno tak „bindišar“ kot jaz! Če bi nemški nacionalci res ljubili in reševali samo pravo nemštvo, bi morali takega slovenskega odpadnika, ki se radi osebnih koristij štuli za Nemca, pognati daleč proč od sebe. A Nemški nacionalci so še vedno isti stari liberalci, ki so hoteli in še hočejo gospodovati čez ljudstvo, sosebno čez Slovence, da bi jih popolnoma ponemčili, jim iztrgali iz srca versko prepričanje, spoštovanje do vere in nje oznanovalec. V ta namen je nemškim nacionalcem vsak dober, tudi Slovenec Oraš, če le za nje hlapčuje.

Ko bo Oraš v grobu ležal, nobena nemška duša ne bo plakala za njim, saj je bil le „manjvreden Slovenec“, ravno prav za hlapca Nemcem. A zdaj, ko ga še potrebujejo nemški nacionalci za njih zlodejske namene, morajo že malo pripoznati njegove hlapčevske zasluge. Zato piše nekdo v „Kärntner Nachrichten“: „Oraš je za nemško stvar že dobro služil in ne zasluži nehvaležnosti Nemcev. Orašu se je posrečilo obično Vernberg, katere župan je, ohraniti v nemškem gospodstvu, kar mu je stalo že marsikateri boj s klerikalci. Brez njega bi bilo poslanstvo za beljaški okraj že večkrat (za nemške liberalce) izgubljeno“.

Slovenski kmetje vernberške občine, to torej so zasluge župana Oraša za vas — a ne toliko za vas, ampak za nemške liberalce, v katerih jarem hoče vas popolnoma vpreči! Ali boste s takimi zaslugami še dalje zadovoljni?

Judežu so se za njegovo izdajstvo farizeji in pismarji seveda zahvaljevali, a potem ž njim niso imeli usmiljenja. Tako enako se hoče zgoditi tudi g. Orašu. Kar po zgoraj omenjenih narodno izdaj-

stvo hvalečih besedah v „K. N.“ udriha v naslednjem članku nek res pameten Nemec prav neusmiljeno po našem nemško in liberalno barvanem županu Orašu blizu tako-le: „Dasi ga vidimo v deželnem zboru med Nemci, vendar bi moglo njegovo delovanje boljše biti (res boljše, kakor na primer glasovati za to, da ne smejo priti usmiljene sestre v deželno bolnišnico in da se ne sme tudi za naprej ne veronauk učiti v zgornji realki v Celovcu). Sicer je zelo ponižen, a za državni zbor je premalo energičen in delaven. V zilski dolini je zgubil pri kmetih na svojem imenu o priložnosti cenitve zemljišč za zidanje zilske železnice vse zaupanje. Kak drugi zastopnik kmetov bi morda za branil, da se je kvadratni seženj njive cenil po 30 do 40 krajcarjev in seženj travnika po 15 do 25 krajcarjev. Na prošnjo posestnikov, da bi vendar kako besedo za kmete rekel, se je le slišalo: Kmetje naj se sami branijo. Iz teh razlogov ne moremo za Oraša glasovati.“

Toliko delati za nemštvo in tudi od Nemcev očitanja slišati; od Nemcev preziran in od Slovencev zaničevan biti, je pač bridko, a zaslužno plačilo slovenskemu odpadniku! Volilci, ravnajte se po tem!

Nov kandidat ob Zili.

Od Zile, dné 6. dec. Profesor dr. Waldner iz Inomosta je imel dné 5. decembra popoldne v že nemških Mičicah in zvečer ob 6. uri na Brdu malo zborovanje. Pregovoriti je hotel katoliške volilne može, naj namesto dr. Pupovaca njega (!) volijo za državnega poslanca. Nastopil pa je kot kandidat še le zdaj, ko so prvotne volitve po celi zilski dolini že končane; kakor je sam bolj mimogredé in skrito omenil, storil je ta korak, ker so prvotne volitve za Wernischa do zdaj večinoma slabo izpadle; sicer tega ne bi bil storil. On sam in tudi zbrani liberalci so priznali, da je Wernisch slab kandidat, in vendar temu kot liberalcu ne bi nasprotoval, pač pa nasprotuje veliko boljše in zmogljivejšemu krščansko-socialnemu kandidatu g. dr. Pupovacu. To naj si kmetje dobro zapomnijo in to tudi nasprotuje sicer lepemu govoru profesorja Waldnerja, ki je govoril večinoma o uravnavi Zile, za kar se hoče posebno potegniti. Kaj bo dosegel, je drugo vprašanje!

Med drugim je novi kandidat tudi rekel, da

v Celovcu: 1 mašni plašč. — 13. Sv. Križ nad Celovcem: 1 mašni plašč. — 14. Farna cerkev v Penku: 1 velum in 1 koretelj. — 15. Farna cerkev v Osojah: 1 koretelj in 10 korporalijev. — 16. Farna cerkev v Stokenboi: 1 velum. — 17. Farna cerkev Šmaren v labudski dolini: 1 mašni plašč. — 18. Farna cerkev Št. Jakob v leški dolini: 2 plašča za strežnike. — 19. Kapucini v Volšbergu: 1 pluvijal. — 20. Farna cerkev na Krčanjah: 1 mašni plašč. — 21. Farna cerkev v Mohličah: 1 mašni plašč, 1 koretelj, 1 albo, 1 altarni prt. — 22. Deško sirotišče v Celovcu: 1 velum. — 23. Farna cerkev v Beljaku: 1 mašni plašč. — 24. Farna cerkev v Herzendorfu: 3 humeralije, 1 albo, 1 koretelj, 3 korporalije, 1 altarni prt. — 25. Podružnica Andersdorf (Št. Jurij v labudski dolini): 1 mašni plašč.

Za malo odškodnino so dobile:

26. Farna cerkev v Cerknem: 1 albo, 1 koretelj, 1 mašni plašč. — 27. Farna cerkev v Zgornjem Milštat: 1 mašni plašč. — 28. Farna cerkev v Kellerbergu: 1 pluvijal. — 29. Farna cerkev v Kolbnici: 1 mašni plašč. — 30. Farna cerkev v Glačah: 1 albo, 1 koretelj, 2 cingula, 3 korporalije, 2 pali, 12 purifikatorijev. — 31. Podružnica Št. Lenart (Glačé): 1 mašni plašč, 1 albo, 2 humeralije, 2 cingula, 3 korporalije, 3 pale, 6 purifikatorijev, 1 koretelj, 1 stolo za sprevidenje. — 32. Farna cerkev na Dholici: 1 mašni plašč. — 33. Podružnica Klopinja (Škočijan): 1 mašni plašč. — 35. Farna cerkev v Zg. Dravogradu: 1 mašni plašč. — 35. Farna cerkev v Merčah: 1 pluvijal. — 36. Podružnica Mo-

krije (Št. Vid v podjunski dolini): 1 mašni plašč. 37. Farna cerkev Wachsenberg: 2 plašča za strežnike, 1 altarni prt. — 38. Farna cerkev v Steuerbergu: 1 mašni plašč, 1 burzo za sprevidenje, 1 velum. — 39. Farna cerkev v Čanjčah: 1 mašni plašč. — 40. Farna cerkev sv. Jeddert pri Volšbergu: 1 pluvijal.

Novih udov je pristopilo 300 do 400. — Mesečne molitvene ure obhajajo udje ali vsak zá-se, ali skupno pod vodstvom dotičnega dušnega pastirja kako določeno nedeljo. Na več krajih je tudi govor o presv. Rešnjem Telesu. V Celovcu je govor redno vsako četrto nedeljo v mesecu in uršulinski cerkvi; po pridigi so litanije z običajnimi molitvami. Slednji dan pa se daruje sv. maša z blagoslovom za vse žive in mrtve ude in za razne potrebe bratovščine.

Računski sklep koncem decembra 1899:

Dohodki:	
Letni doneski udov in podružnic	1191 gld. 96 kr.
Darovi	44 " 95 "
Povračilo za cerkvena oblačila	1500 " 14 "
Za knjižice	22 " 53 "
Vkup	2759 gld. 58 kr.

Stroški:	
Blago za oblačila	2033 gld. 94 kr.
Plačila za izdelovanje, razpošiljanje, tiskovine itd.	450 " 18 "
Dolg iz l. 1898	5 " 20 "
Vkup	2489 gld. 32 kr.

Ostane gotovine 270 gld. 26 kr., ki se je porabila za večje potrebe tekočega leta.

PODLISTEK.

XXII. letno poročilo

bratovščine vednega čiščenja najsv. zakramenta in oskrbovanja cerkvene oprave za revne cerkve v krški škofiji 1899—1900.

Ker je zbolelo in umrlo več oseb iz gospejnega odbora in od pomožnega osebja, je razstava cerkvenih oblačil letos izostala; vzelo se je pa ozir na vse došle prošnje za podporo in oblačila so se razposlala prej ali pozneje. Dobile so brezplačno:

1. Farna cerkev v Št. Juriju ob Zili: 3 korporalije, 4 purifikatorije, 4 prtice za lavabo, 1 krstno stolo, 1 burzo za sprevidenje. — 2. Farna cerkev v Št. Andražu v labudski dolini: 1 vijolčast mašni plašč, 2 obleki za strežnike. — 3. Deželna bolnišnica v Celovcu: 1 plašč za strežnika, 2 korporalija, 3 purifikatorije, 3 prtice za lavabo. — 4. Farna cerkev v Malem Cerknem: 1 albo, 2 obleki za strežnike. — 5. Farna cerkev v Št. Ožbaltu nad Malem Cerknem: 1 albo, 2 obleki za strežnike. — 6. Farna cerkev v Štalu: 1 pluvijal. — 7. Farna cerkev v Lisingu: 2 plašča za strežnike, 4 purifikatorije, 4 prtice za lavabo. — 8. Farna cerkev v Koprivni: 1 mašni plašč, 1 velum. — 9. Farna cerkev na Gozdanjah: 1 mašni plašč, 1 velum. — 10. Farna cerkev v Črnečah: 1 albo, 1 koretelj, 4 prtice za lavabo, 4 purifikatorije, 2 cingula, 1 burzo za sprevidenje, 1 plašč za ciborij. — 11. Deželna hiralnica v Celovcu: 1 mašni plašč, 1 plašč za ciborij. — 12. Kn.-šk. Marijanišče

je on sam za vero in da je v zadnjem času spoznal, da je med ljudstvom celo premalo vere. Rekel je celo, da je liberalna stranka za kmeta slaba in škodljiva (glejte, glejte; zdaj so to našli celo že liberalni profesorji!), ker ona kmetu noče pomagati, ampak kmeta si samega sebi prepusti, naj si že zamore pomagati ali pa tudi ne. On pa „hoče“ ljudem pomagati in zavolj tega ni — liberallec.

Ko ga je pa nekdo vprašal, kateri stranki se bode pridružil, ker sam za se vendar ne bi mogel kaj posebnega opraviti, je samo odgovoril, da k liberalni stranki ne bode pristopil; bolj natanko pa tega ni hotel povedati. Vskado, ki le malo pozna politične razmere, je iz tega razvidel, da se misli profesor Waldner pridružiti nemškemu nacijonalcem, ki so pa Slovencem nasproti še hujši kakor so pa bili prejšnji liberalci.

Ko mu je nekdo rekel, da je po „Kärntner Zeitung“ l. 1899. in l. 1900. do meseca junija 10 profesorjev iz visokih šol, ki so vsi na Koroškem rojeni, prestopilo k luteranski veri, je odgovoril, da to ne more biti res, ker bi moral on to sicer vedeti. (!?) — S tem svojim prav slabo obiskanim zborovanjem prof. Waldner prav za prav nič ni opravil. V večini zbrani liberalci bili so sicer za njega, a katoliški volilni možje so mu odgovorili, da mu za zdaj še nič ne morejo kaj obljubiti, ker tisti, ki so jih volili, večinoma niso zraven, in ker morajo to reč še premisliti in se še bolj natančno poučiti! — Mi pa trdno upamo, da bodo možje, izvoljeni od slovenske in katoliške stranke, ostali res možje, in da svojega glasu nikoli ne bodo dali nemško-nacijonalnemu kandidatu, naj se ta imenuje dr. Waldner ali Wernisch. — Da nastopa dr. Waldner zoper Wernischa, zgodi se le za to, da bi zbegal volilne može, izvoljene ob Zili, in da bi tako pomagal liberalcu do zmage nasproti krščanskemu kandidatu!

Prvotne volitve.

Kotmaravas, dné 27. nov. Kakor se je že poročalo, smo pri državnozbornih volitvah propadli, a propadli smo častno. Že iz volilnega zapisnika so morali na našo reklamacijo 11 volilcev izbrisati, 4 pa vpisati. Naši „nacelnji“ so terorizovali volilce na vse mogoče načine, z lažmi, obrekovanjem in ščuvanjem proti vsemu, kar je slovenskega in katoliškega. Da bi naši ljudje le nekoliko bolj spoznali, kako važne so volitve, bi bili že zmagali. Pa nasprotniki so nekaterim našim možem vse mogoče obljubili, da jih je nekaj zbežalo od doma v mesto; ko so drugi videli, da jih gre nekaj v mesto, so tudi oni doma ostali ali se pa odtegnili volitvi. V V. kuriji se volitve nismo udeležili; v IV. so imeli nasprotniki 44 glasov, katere bi bili lahko mi vkup spravili, če bi naši bili le kolikaj trdni in ne bi jih bilo toliko obleklo na dan volitve „kiklje“. Po svoji „zmagi“ so nemčurji odkrili svoje srce z rjoventjem „Heil“. — Kako in s kakimi sredstvi so zmagali naši nasprotniki, kažejo sledeča dejstva: Dan pred volitvijo gnali so velikega kostruna (pa bila je menda le ovca), katerega je podaril nek posestnik v Detromu v krčmo, kjer se je vršila volitev in ga tam zaklali, da so imeli drugi dan dajati zastonj jed; drugi so kupili sode piva, da se je že na predvečer in opoldne dné 27. nov navžila peta „kura“, katera je potem

razsajala in tulila liki lačnim volkovom, in zmerjala, če se je le kje naših katerih pokazal. Kakor se govori, so popili 8 sodčkov piva. Grajščinski pisar Eder na Humbergu je letal in rotil ter obljuboval enim to, drugim ono, če ostanejo doma in ne grejo k volitvi. Drugim so se lagali, da je naš bivši g. poslanec, ko je bil voljen v državni zbor, zahteval 20 gld. „dijet“ na dan; spet drugim, da je on vzrok, da imamo letos 65% deželnih doklad, namesto 36%, in da je on vzrok podraženju cukra in žganja, in še več takih gorostasnih lažij, katere vsak razsoden človek s „cokljo“ lahko ošlata! To je liberalni „napredek“! Spet drugi so govorili: Ker Slovenci agitirajo okrog, morajo agitirati in letati po dnevi in po noči tudi nemčurji, in te stroške bo morala plačati občina z občinskimi dokladami. Takih in enakih lažij nasprotnike prav nič ni bilo sram. Še slavni celovski magistrat je odtegnil enega naših volilcev, drugi je nevarno „zbolel“, tretji je imel protin v nogah, da se ni mogel obuti itd. V volilnem zapisniku so bili po reklamaciji vpisani še taki, ki stanujejo izven naše občine, katerih pa zadnji dan reklamacije v volilnih listih še bilo ni. Ali se je tedaj čuditi, da propadamo? Ko smo mi to sumili, je šel eden naših zadnji dan pred volitvijo h g. okr. glavarju v Celovec in prosil, da bi smel videti volilni zapisnik, ker so še mogoče taki vpisani, ki nimajo volilne pravice; pa slavni naš g. baron Mac Nevin mu je odgovoril: „Kdor je zdaj v volilnem zapisniku vpisan, voli, čeravno bi ne imel volilne pravice.“ Potemtakem pač lahko vpišejo volilcev, kolikor jih potrebujejo, ker nam volilni zapisniki niso več v pregled. Žalostno pa je, da pri nas še eden cerkvenih ključarjev (!) leta in se peha ter nagovarja volilce za naše nasprotnike in tudi sam vselej ž njimi voli. To si bomo dobro zapomnili! Našemu učitelju Harihu pa svetujemo, da se naj ne vtika v volitve in ne prigovarja volilcem in leta ter agitira okrog, temveč naj ima pred očmi to, da je on tudi od denarja, katerega nosijo Slovenci v davkarijo, plačan! Kakšnega duha so mnogi „značajnih“ volilcev, kaže to-le: Eden nasprotnikov je rekel: „Ne gre se za vero, ampak za pivo, katero sem dobil.“ Bravo! — Kako da je pri nas ljudstvo osurovelo, kaže dejstvo, da so enega naših na dan volitve pri belem dnevu čakali s koli zunaj hiše, ko je prišel po enega volilca, da bi šel k volitvi!

Skocijan, dné 29. nov. Volilna zmaga je bila vsled obilne udeležbe in sloge volilcev sijajna! Za V. kurijo (15 glasov več od nasprotnih) so bili izvoljeni: J. Kačnik, Pet. Povoden in Jože Ožmolec; za IV. kurijo pa: č. g. Al. Ledwinka, Gr. Plavec in Lovr. Silan. Volitve za IV. kurijo se nasprotniki sploh niso udeležili, ker so bili propada naprej gotovi.

Črna, dné 29. nov. V 5. kuriji zmagali so nemško-nacijonali, te volitve se Slovenci niti udeležili nismo. V četrti kuriji izvoljeni so: gg. Karol Kirchmayer, Fr. Rozman, Al. Božič in J. Osojnik. Tako mirne in tihe volitve, kakor v Črni, menda ni bilo po celem Koroškem. — Delavce-rudarje bilo je dopoludne sram, da so morali voliti Nemce. Nekateri so celo hoteli iti potem, ko so oddali glas, h komisarju, da bi mu povedali, da so prisiljeni Nemce voliti. Lepa reč to! K volitvi je moral iti vsak rudokop in je dobil od predstojnikov tudi list, koga mora voliti. Na delo v

Vse prošnje in vprašanja naj se pošiljajo predstojništvu društva vednega češčenja, Celovec, stolne ulice št. 7.

V Celovcu, dné 20. nov. 1900.

Družbeno predstojništvo.

Ruske drobtinice.

„Če le nitko dá mu vsak, Srajco s'šije si siromak.“

Slovenci imate le take šole, katere vzdržuje ali država, ali posamezne dežele, ali pa žuljevi, čisto slovenski groši, nabrani po družbi sv. Cirila in Metoda. Tudi Rusi imajo državne, deželne in zasebne šole; pa tem moramo še pristeti cerkvene šole, kakoršnih Slovenci nimate ter jih prav za prav nikoli niste imeli. Cerkvene šole v Rusiji vodi „svetejši sinod“, to je najvišja cerkvena uprava.

Ruske cerkvene šole so urejene prosto, ravno tako, kakor je prosta njih naloga, njih namen: vzgajati ljudstvo v veri očetov, dedov in pradedov, v veri ruski, pravoslavni, ter naučiti ga brati, pisati in nekoliko računati. Tako so urejene ruske cerkvene šole, taka je njih svrha, njih cilj.

Razredov imajo po enega ali po dva; učita v njih „batjuška“ (očka), to je duhovni pastir občine ali fare, in pa učitelj, če je, če ga pa ni, pa učiteljica. Plača za učiteljski trud je majhna; 10 do 15 rubljev na mesec pri brezplačnem stanovanju in še nekaterih pobirkah od občanov. Poslopje za šolo je navadno prosta lesena hišica ali bajtica, ali pa ena ali dve čumnati v župnišču ali v mežnariji. Od konca do kraja je vse prosto, vredno, dostopno

národu, primerno prostemu ljudu; zato pa je tudi sad teh šol stoter. Le poslušajte številke, katere je prijavil svetejši sinod za l. 1885 do 1898.

L. 1885. je bilo v Rusiji 7700 cerkvenih šol, učencev pa in učenk 184.000. Čez 5 let se je število šol pomnožilo do 19.135, a ono učencev in učenk do 530.000. Čez novih 5 let je šol že 31.825 z 991.000 učenci in učenkami. 1898. leta pa se je število cerkvenih ljudskih šol v vsem carstvu povzdignilo do 39.650 z 1.450.000 učenci in učenkami!

Sorazmerno rastli so tudi mestni ali krajevni pripomočki, rastla je tudi državna podpora. Prva so znašala l. 1885. skoraj še le pol milijona rubljev, druga pa komaj 55.000 rubljev (veljava rublja je med 1 gld. 25 in 1 gld. 30 krajcarjev). Pred tremi leti pa so se te svôte zvišale do 5.200.000 rubljev občinskih doneskov; do 4.954.000 rubljev iz državne blagajne.

Torej Slovenci, ki čujete o Rusiji, ne bojte in ne togujte se preveč za njo, če slišite okolo sebe razno zmirjanje oholega nemčurstva proti njej. Rusov ta brezsilni laj nič ne straši, dokler imajo toli dobrega carja, kateri skrbi za svoj národ, da se vzgaja v načelih sv. vere in bogočastja. In ta národ zares orjaško napreduje v svoji omiki in oliku, napreduje v strahu božjem . . .

Martinčev Francelj.

Smešničar.

* **Dober svet.** „Ne hodi za pogrebom“, dejala je zdravniku njegova soproga. „Zdi se mi zmiraj, da delaš kot krojač, ki nese na dom napravljeno obleko.“

jame ni smel nikdo. Ako kdo naredi v pondeljek „plavega“, plačati mora kazni eno krono. Kdor pa je šel na dan volitve delat, za delo ne dobi dne. Prava prostost pri volitvah! Tako razumevajo naši nasprotniki svobodo! Dà, svoboda, dokler prija njim, sicer pa bič!

Možica, dné 30. nov. Zalibog propadli smo v obeh kurijah. Kar zadene peto kurijo, je vzrok, da smo propadli, isti kakor v Črni. Žal pa, da smo zgubili tudi četrto kurijo. Krivda pač zadene one volilce-Slovence, ki so se volitvi odtegnili ali pa celo z nasprotniki glasovali. Boj se je poostiril in z bojem postajamo jačji tudi mi! Če sedaj še ni šlo, šlo bo pa z bodočnostjo. A zapomnijo naj si odpadniki besede: „Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada.“ Možje, kmeti, ki so popolnoma neodvisni od grofa, udajajo se Nemcem! Sramota!

Žitaravas, dné 30. nov. V peti kuriji vse nasprotno, v četrti sta izvoljena dva našinca in dva nasprotnika.

Bela, dné 1. dec. V obeh kurijah je sijajno zmagala slovenska stranka; v IV. se nasprotniki volitve niti udeležili niso. V V. kuriji smo mi imeli 93 glasov, nasprotniki 55. Nasprotniki so prišli do zadnjega moža na volišče. Za V. kurijo so izvoljeni gg.: M. Haller, H. Greiner, M. Furjan, Jan. Rezman, J. Karničar, Mat. Šervicelj; za IV. kurijo gg.: Al. Hutter, Tom. Grubelnik, Luk. Piskernik, E. Županc, Jos. Urh, Jak. Pajtak. Slava volilcem! „Freie Stimmen“ se jezijo, da so prišli na volišče vsi duhovniki pod vodstvom „komendantorja nemškega (!?) viteškega reda.“ Mi pravimo: Slava jim!

Hodiše, dné 5. dec. Volitve v V. kuriji se slovenska stranka ni udeležila, v četrti kuriji pa smo po živahni borbi sijajno zmagali! Slava!

Ovbre, dné 4. dec. V V. kuriji se volitve nismo udeležili, v četrti smo zmagali. Volitev je bila burna. Obširneje prihodnjč.

Nemški nacijonali so dalje zmagali po občinah: Gospa sveta, Kriva Vrba, Grabštanj, Št. Tomaž, Galicija, Tinje (ob slabi udeležbi, kar je bilo ob znanih tamošnjih razmerah pričakovati), Žrelec, Bistrica v Rožu, Podljubelj, Žihpolje, Št. Peter (po hudi borbi z 9 glasovi), V. a. ženber.

Socijaldemokratje so pri volitvi za V. kurijo dalje zmagali v občinah: Himmelberg (5, z 61 glasovi proti 30), Hüttenberg (5), Volšberg (9), Št. Janž na Pressnu (z 111 glasovi proti 28), Podljubelj (3, in sicer enoglasno! Od 318 volilcev jih je prišlo 76).

Dopisi.

Iz Št. Ruperta pri Velikovcu. (Zahvala.)

Ko se nam približuje konec leta, nam hvaležnost kliče v spomin vse blage dobrotnike-kmete, ki so se nas med letom tolikrat spominjali ter nam poslali ali prinesli razna živila, kakor: sadja, kruha, mesa, presnega ali kuhanega masla, jajec itd. Pristrčni „Bog povrni“ izrekamo danes vsem blagim dobrotnikom proseč jih, da nas tudi v novem letu ne zabijo. Poslali so nam razna živila ti-le kmetje: Cikulnik-Škorjanc, Mesner-Skrajnik, Sovička Izak z Mrzlevode; Cikulnik-Čarnik v Šmarjeti; Cikulnik-Spajsar, Sablatnik-Mučnik, Lobnik-Hanjž v Šmartnu; Škofič-Murko v Št. Jurju; Muhar-Pokršnik v Atnivasi; Županc-Peter v Rakolah; Ravtar-Kavan, Bruner-Užnik v Klopeah; Rak-Blažej v Porečah in drugi. Navedenim, kakor vsem drugim neimenovanim blagim dobrotnikom smo za njih dobrote hvaležni v sv. molitvi! Bog povrni! Šolske sestre.

Iz Škocijana. (Podružničen shod.) V nedeljo dné 2. t. m., ob 4. uri popoldne, je imela tukajšnja podružnica Ciril-Methodove družbe v gostilni pri Majerju svoje letno zborovanje. Načelnik, gosp. Jos. Povoden p. d. Pušnik, otvori s prijaznim pozdravom došlih gostov zborovanje ter poroča o podružničnem stanju. Po izvolitvi odbora za prihodnje leto (izvoljeni so bili vsi dosedanji odborniki), oddá načelnik besedo č. g. kaplanu J. Šnedic-u, kateri v daljšem govoru, opirajočem se na § 2. družbenih pravil: „Družba sv. Cirila in Metoda ima namen razširjati in podpirati vsestransko slovensko šolstvo na krščansko-národni podlagi“, pojasnjuje važnost družbenega namena ter ob enem dokazuje, kako družba sv. Cirila in Metoda ta svoj namen izvršuje. Zanimanje je bilo splošno, udeležba obojega spola (navzoča sta bila tudi dva domača gg. učitelja) proti vsem nadejanju jako dobra, kakor tudi požrtvovalnost udeležencev. Nabrala se je precejšnja svóta. Ako bi bilo naše ljudstvo povsod tako zavedno in vzajemno, kakor v lepi škocijanski fari, bili bi Slovenci na Koroškem, če ne gospodje, vendar domačini na svojih tleh! Bog živi vrle škocijanske farane!

Iz Črne. (Kolportaza.) Ker sem že v zadnjem dopisu omenil „kolportaze“, povem vam danes še, da se nam sedaj še bolj čudno zdi, da je občinski sluga nabijal vabilo na „bauernbundarski“

shod v Trušnje za dan 2. decembra, pri nabijanju pa mu je svetil bajé c. kr. orožnik! „Kolportaza“ — ali kaj?!

Iz Pliberka. (Odstop.) K protestantizmu je prestopila Marija Eichberger, roj. Kren, hči sodnijskega sluga v Pliberku. Omožena je sedaj v Gradcu.

Iz Zahomca ob Zili. (Lov. — Planinske zadeve.) Dne 8. nov. se je po licitaciji oddajal lov za občino Strajovas. Ostal je lov g. Koren-u, posestniku v Zahomcu. Zdaj je imel več let g. Holenia naš lov v najemu. Ker ni pustil skoraj nič streljati, se je divjačina zelo zaredila ter napravila mnogo škode. — Imenovani g. Koren je tudi načelnik naše zilske podružnice slovenskega planinskega društva. Na zahomski planini je letos postavil na zelo primernem kraju planinsko kočjo, katera bode prihodnje leto dodelana. Postavilo se bode takih koč še več. Jako hvalevredno je, da je pričela delovati planinska podružnica, ker so bile naše krasne planine doslej zelo zanemarjene. Zlasti potrebna je poprava potov. Merodajni krogi se doslej prav nič niso zmenili za to in vendar bi se s primeroma malimi stroški dalo mnogo napraviti. Kmetje sami tega ne morejo storiti, ker so itak preobloženi z delom. Torej na delo za naše lepe planine!

Iz Gradca. (Nekaj od vseučilišča.) Javljati vam morem iz sosedne dežele, da se je dne 2. decembra promoviral na tukajšnjem vseučilišču doktorjem prava naš gospod Ferdo Müller iz Borovelj. Bilo je to nekaj lepega, nekaj nenavadnega, saj Korošci-Slovenci je na visokih šolah jako malo. Če prideš sem in rečeš, da si Korošec, tako je to nekaj izvanrednega, rekel bi, kakor bi se prikazala bela vrana. Da je pa tako, temu je vzrok navadno slabo gmotno stanje starišev, ki ne morejo lahko podpirati svojega sina. Če se pa vendar kdo podá na to pot, mora mnogo prestati. Zato je pa tem večje veselje, če kdo doseže svoj cilj. To se je zgodilo tudi danes, ko je naš rojak prišel po marsikateri grenki uri do te časti. Neko čudno čutje se me je polastilo, ko se je zaslíhal krepki „živio“ v prostorni dvorani našega vseučilišča. Korošci-Slovenci čestitajo novemu doktorju najpristrčneje, da se ni ustrašil vseh težkoč, ampak je vstrajno korakal naprej, dokler ni dosegel zaželjenega smotra. Bog mu daj veliko sreče v svojem stanu in da bi se tudi vedno krepko potegoval za naše pravice! — Letošnje leto je bil izvoljen na vseučilišču za rektorja gosp. dr. Weiss, profesor bogoslovskega oddelka. Kakor vsako leto, tako bi se tudi letos imela vršiti slavnostna „inauguracija“, to je neka posebna slavnost, pri kateri odloži bivši rektor svojo čast in nastopi novoizvoljeni. Navada je bila, da se k temu vabijo med drugimi tudi vsa društva nemških visokošolcev, ki se „in voller Wuchs“ udeležijo te slavnosti. Prosili smo tudi mi Slovenci in tudi drugi Slovani, da bi se smeli oficijelno udeležiti te slovesnosti, a odklonilo se nam je, ker bi se mogel nemškim buršem takoj razliti žolč in bi iz tega lahko nastal tepež. Letošnji rektor povabil je tedaj med drugimi nemškimi društvi tudi nemško katoliško društvo „Carolina“, ki je že tudi zastoj prosilo več let oficijelne udeležbe. A temu so se uprli vseučiliščni profesorji, odpadla je inauguracija in ker se nikakor niso mogli pobotati, je rektor odložil svojo čast in voliti morajo sedaj novega. Vse to pa so prav za prav naredili nemški burši, ki sovražijo katoliško zvezo. Pred „burši“ pa se morajo umakniti profesorji! — Akademično društvo „Triglav“ priredilo je v soboto dne 1. t. m. pri „divjem možu“ v proslavo Prešernove stoletnice zabavni večer s petjem in tamburašenjem, pri čemur nam je pomagalo bratsko društvo „Sloboda“. Udeležili so se te slavnosti zastopniki vseh slovanskih narodov, ki bivajo v Gradcu.

Novičar.

Na Koroškem.

(Deželni zbor.) Koroški deželni zbor se zbere v pondeljek dne 17. dec. Ob 9. uri je sv. maša pri sv. Duhu, ob 10. prva seja. Volijo se odseki in predložijo vladni načrt o vpeljavi doklade na državni davek za žgane pijače.

(Porotno zasedanje.) Četrto letošnje porotno zasedanje v Celovcu traja od 10. do 19. t. m. Pred porotnike pride 18 obtožencev in sicer: radi detomora 2, požiga 3, goljufije 4, tatvine in ropa 4, nenavnosti 4, poboja 1.

(Konkurz.) Na kant je prišlo delavsko konsumno društvo v Beljaku. Vodstvo je bilo v socijaldemokratskih rokah. Na ostalo premoženje je sodnija odprla konkurz.

(Judežve groše) so sprejele od „schulvereina“: šole v Trdnjavasi, Velikovcu (meščanska), Št. Tomaž; od „südmarke“: neka „Nemka v stiskah“ 40 kron, gojenec na celovškem učiteljskem (!) mesečnih 10 kron. — Sedaj je nemštvo rešeno! Heil!

(Samomor.) V Št. Andražu v labudski dolini se je nedavno zastrupil inženir Schulz in sicer

na grobu svoje žene, ki mu je meseca aprila t. l. umrla.

(Na smrt obsodilo) je dne 10. dec. celovško porotno sodišče 33 letno Katarino Skant iz Borovelj radi detomora. Vrgla je bila svojega 11-mesečnega otroka v Dravo.

(Osebné novice.) C. kr. centralna komisija za umetnosti je imenovala prefekta v kn. šk. Marjanišču, g. dr. Jan. Quitt-a za svojega dopisnika. — V stalni pokoj je stopil c. kr. okr. tajnik v Celovcu, g. Avg. Clima. — V Trbižu je dne 1. dec. nanaglomoma umrl tamošnji zidarski mojster D. di Poi, star 56 let. — V Kočevju je dne 1. dec. umrl bivši profesor celovške gimnazije, gosp. Jan. Satter, star 44 let. — V Celovcu je dne 10. dec. umrl znani nasprotnik Slovencev, odvetnik g. dr. J. Krainz, star 38 let. N. p. v m.!

(Drobiž.) Celovško mesto ima prihodnje leto nad 2 milijona 80 tisoč kron izvanrednih stroškov za elektrarno, pokopališče itd. Plačali bodo te svôte z novim — dolgim. — V tukajšnji Knochovi tovarni se je dne 5. dec. ponesrečil nek delavec. Padel je v velik prazen sod ter se na glavi poškodoval tako, da je bil takoj mrtev.

Iz slovanskega sveta.

(Nemci v Petrogradu.) Urednik „Herolda“ Gustav Pipirs je imel toliko poguma in ob enem tudi predrznosti, da je hotel v Petrogradu na Ruskem ustanoviti nemško gledališče. Naročil je že igralce in igralke iz Nemškega, ali le-ti se tam niso niti ogreli; gledališče je prišlo na kant in nemški igralci nimajo kaj jesti.

(Pruska nasilstva.) Skoraj bi se izplačalo napraviti v „Miru“ poseben redni oddelek pod zaglavjem: Pruska nasilstva. Zakaj vedno preganjanje poljskih društev na Poznanjskem je na dnevnem redu. Evo zopet dva slučaja! „Sokol“ v Bytomiu je prosil prusko vlado za dovoljenje plesnega venčka; dovoljenje je sicer dobil, a s tem pogojem, da se bo zabava vršila brez — žensk. V Ratiboru je pruska policija dovolila poljsko gledališčno igro, ako se ne bode plačala nobena vstopnina.

(„Zveza kmetov“) se imenuje novo ustanovljeno poljsko društvo na Poznanjskem. Namen društva je v prvi vrsti skrbeti za to, da bi poljska kmečka posestva ne prišla sčasoma v nemške roke. V odboru so same mlade moči, tako da se je nadejati od delovanja društva najboljših vspehov.

(Na Bolgarskem, v Plovdivu) je umrl pred nekoliko tedni odlični narodnjak in pisatelj Najden Gerov. Spada k onim zaslužnim bolgarskim možem, ki imajo velike zasluge za osvobojenje Bolgarske. Gerov je bil s početka navaden ljudski učitelj, a pozneje je postal bolgarski poglavar v Svištovu. Rajni je bil prvi Bolgar z višjo omiko. On je odprl prvo bolgarsko šolo v Plovdivu, kjer so do tega časa gospodarili ošabni Grki. H koncu svojega življenja je Gerov deloval samo na slovstvenem in znanstvenem polju.

(Petindvajsetletnico) svojega obstanka je pred nedavnim proslavljalo „Žensko društvo“ v Belemgradu. Srbsko „Žensko društvo“ se je leta 1875. ustanovilo s tem namenom, da bi pomagalo ranjenim ustašem v Hercegovini. A ni trajalo dolgo in „Žensko društvo“ je moralo pomagati srbskim ranjencem v srbski prvi in drugi vojski s Turki in l. 1885. v vojski z Bolgari. Tudi v dobi miru je le-to društvo skazalo srbski domovini veliko dobrega. Ustanovila je l. 1879. obrtniško šolo za ženske sirote; l. 1881. je društvo odprlo ne le za domačine, marveč tudi za tuje zanimivi srbski „bazar“; lanske leto pa je ustanovilo za revne dijake dijaško kuhinjo. Čast takemu delovanju!

(Ruski jezik v Ameriki.) Na vseučilišču v Chicagu se največ obiskuje podučevanje ruskega jezika. Prebivalci Amerike so praktični ljudje in spretni trgovci, ki znajo izrabiti ruščino pri svojem trgovanju z Rusijo. Samo na Slovenskem brani naša „skrbna“ vlada učenje ruščine!

Poslano.

Juriju Prenko v Grebinju.

Iz Grebinja smo dobili oglednico z geslom „Los von Rom“ (Proč od Rima), na kateri nam piše ovi nevesekdo: „Ljubi gospod prefekt! Prosim deite mene eno Onstelunho per Sadrugi v Sinčne Ves. Zdei sem frei. Moja Adresa je Jure Prenko v Grebinju.“ — Ker ima Jure Prenko v Grebinju bržkone še več prijateljev, ki zdaj po volitvah nimajo več „Onstelunhe“, jih tolažimo tem potom, naj le nekoliko potrpe, vsaj bomo zopet kedaj volili in tedaj bo za tajnaceljne „Bismarkkasa“ zopet odprta. Ko bi Prenko-ta vzeli v našo službo, bati bi se morali za njegovo ljubo zdravje, kajti v „Sadrugi v Sinčne Ves“ celo miši krepavajo same žeje, kaj bi se še-le žejnemu Jurčku iz Grebinja godilo! Za zdaj tedaj Vaše ljubeznive ponudbe žal ne moremo sprejeti, dragi Jurček. A prihranimo si Vašo ponudbo za čas, ko bo treba stranišče snažiti; tedaj dobite za malco tudi šnopsa, kolikor ga nesete! Heil!

Vabilo slavnostni božičnici

v »Narodni šoli«
družbe sv. Cirila in Metoda
v Št. Rupertu ob Velikovcu
v sredo dne 19. decembra leta 1900.
ob 2. uri popoldne.

Vspored:

- Petje: »Otroci veselje.« Pojo učenci III. razr.
- Uvodni govor. (Cikulnik Tone.)
- »Zahvala.« (Zupan Franja.)
- Govor drugi. (Cikulnik Ana.)
- Petje: »Prišla je noč.« (P. A. Hribarjeva.)
- Deklamacije dalje: a) »Jezuščku v jaslicah.« (Mesner Ana.) — b) »Sirota na sv. večer.« (Kočnik Katica.) — c) »Na sv. večer.« (Skof Lizb.) — d) »Božična noč.« (Vedenik Mici.) — e) »Deček in bukve.« (Riepl Franc.) — f) »Za novo leto.« (Karpf Lizab.) — g) »Majhni šolarji.« (za 2 dekleti in 1 dečka.)
- Petje: »Koroška narodna.« (A. Försterjeva.)
- Deklamacije dalje: a) »Domovino ljubim.« (Mesner Fr.) — b) »Na zemljo.« (Pušl Mici.) — c) »Novoletna.« (Moré Mici.) — d) »Nebeške bukvice.« (Lesjak Janez.) — e) »Oče, otroka usliši.« (Bruner Julka.) — f) »Kje sem doma?« (Lesjak Jak.) — g) »Pozabljeni cvetlič.« (Mesner Franca.) — h) »Muhasti deklamator.« (Hafner Ana.) — i) »Kaj se bo Jože učil.« (Cikulnik Bošt in Sablatnik Franc.)
- Petje: »Na planine.« (P. Hug. Sattnerjeva.)
- Božična igra s petjem: »Silvestrija,« gozdna vila, igra v enem djanju (predstavljajo večinoma majhni otroci).
- Zahvala za darila. (Pušl Pepca.)
- Petje: »Večerna« po Beethoven-u in igranje na glasovirju.
- Razdelitev božičnih daril med učence.

K obilni udeležbi vabi častite rodoljube in prijatelje slovenske šolske mladine

vodstvo »Narodne šole«.

Naša gospodarska organizacija.

Skladišče v Sinčivasi.

Ajda. Zopet naznanjamo našim zadrudnikom, da za ajdo nimamo več prostora v skladišču, in da je cena zdaj za ajdo jako slaba, tako, da je oddajati ne moremo. Zadrudniki zato naj čakajo z blagom. Naznanjamo tudi, da novih zadrudnikov, ki hočejo samo ajdo oddajati, zdaj ne sprejememo. Kdor ima drugega žita oddati, pa lahko vsak čas pristopi.

Promet. V Velikovcu se sosedje naše hiše pritožujejo, da jim vozovi zastavljajo vhod in tudi mestna občina je vložila pritožbo pri okr. glavarnstvu, da se promet na Grebinjski cesti ovira. Zato prosimo in opominjamo naše zadrudnike, naj pri vožnji dobro pazijo, da se bo voz voza izogibal in voznik za voznikom hitro odšel. Predno se voz iz ceste obrne v vhod (v vežo), glejte, ali je pot prosta, da ne bo voz počez na cesti stal, in kedar vozite iz hiše na cesto ven, primate konje pri udi ter ne vodite jih samo za vajeti, kakor doma. Kdor hodi za vozom in pusti konje spredaj same, ne more videti, ali ne pride pred hišo iz leve ali desne kdo drug, in tako se potem cesta zamaši. Promet se tudi ovira, če kdo pripelje v hišo z voli; uhod v hišo je tako širok, da se 2 voza izognete eden drugega, a vozu z voli ne more mimo, ker vol preširoko stopa in se konj boji. Tudi bi bilo želeti, da bi zmiraj vozili vozarenja vajeni moški, ne pa otroci ali ženske. Na te malenkosti moramo naše zadrudnike opozarjati, ker je promet včasih jako velik. Če pride v treh urah kakih 60 do 70 vozov, je gnječa pač neizogibna in gledati moramo, da se promet vrši v pravem redu.

Ljudje vedno povprašujejo, ali bi ne mogli sprejemati blago v Velikovcu tudi druge in ne samo tržne dni. Žal, nam to ni mogoče. Velikovški gosp. duhovniki nimajo časa in hlapcem se ne more denar v roke dajati; sploh pa ob sobotah prihaja le par ljudij in zavoljo teh se nikakor ne izplača, čakati celi dan na nje. Ljudje se morajo plačati in jih moremo le tam imeti, kjer je res dosti dela, sicer bi prišla zadruga v škodo. Lahko bi si pa naši kmetje privažanje tako uravnali, da vozijo tudi v sredo popoldne.

Plačevanje davkov. Ker kmetje navadno ob sredah plačujete davke in morate v davkarji zaradi gnječje ure in ure čakati, pripravljeno je zadrudno vodstvo, kmetom ta posel opraviti. Dajte denar in davčne knjižice ali g. Podgorcu, ali pa lahko tudi Hornerjevemu Janezu, in plačilo se bo natančno poskrbelo. Potem Vam ne bo treba bog si ve, kako dolgo čakati v mestu. Plačati za to ni treba nič.

Prosimo tudi zadrudnike, naj našim delavcem ne dajajo poboljška ali napojnine za žganje itd.

Delavci so pošteno plačani, in nikakor ni umestno, pa bi jim še zadružniki kaj dajali.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 6. decembra 1900.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica	10	40	13	—	— bik
rž	9	86	12	32	— pitana vola
ječmen	8	—	10	—	24 vprežnih volov
oves	4	60	5	75	— junce
turšica	7	11	8	88	74 krav
pšeno	14	—	17	50	5 telice
fižol (rdeč)	—	—	—	—	85 pitanih svinj
krompir	1	40	2	28	19 prascev
deteljno seme	—	—	—	—	
ajda	6	93	8	66	

Sladko seno je meterski cent po 5 K — v do 6 K — v, kisló seno po 3 K 60 v do 4 K 80 v, slama po 3 K 60 v do 4 K 80 v.

Promet je bil srednji, kupčija mlačna.

Velikovec, dné 3. dec. (Letni sejem.) Prignali so: 25 konj, 3 bika, 424 volov, 291 krav, 21 telic, 10 telet, 276 ovc, 6 koz, 96 živih in 23 zaklanih svinj. Cena za pitane vole, 58 do 64 kron, za vprežne vole 54 do 58 kron za meterski cent žive vage. Promet dober. Kupci s Tirolskega, in mesarji iz Celovca. Z ovcami ni bilo prometa.

Prošnja.

Dné 19. decembra t. l. se bo v tukajšnji „Národni šoli“ vršila običajna božična slavnost. Da bomo mogli tudi letos uboge otroke, katerih imamo toliko, s primernimi darili, posebno z obleko, obdariti, ponižno prosimo, naj bi blagi dobrotniki in prijatelji naše šole tudi letos nam blagovolili poslati, kar je njih blage volje, ali denarne prispevke ali obleko in druga primerna darila. Za vso dobrotljivost že v poprej kličemo: „Bog plačaj!“

V Št. Rupertu pri Velikovecu dné 19. novembra 1900. Vodstvo „Národne šole“.

NAZNANILA.

V najem se dá

Mežnarska hiša na Otoku. Še precej novo poslopje ima 2 sobi za stanovanje, eno prodajalnico, en magazin, eno kuhinjo in posebno klet, ter je vsled svoje lege sred vasi in blizu cerkve primerna za kakega rokodelca, obrtnika ali za stanovanje ptujcev. Najemnina po ceni.

Cerkveno predstojništvo na Otoku (Maria-Wörth).

Lepa kmetija

z novo zidanimi poslopji, okrog 35 oralov dobrega zemljišča, z mlekarnstvom, oddaljena samo pol ure od Celovca in ležeča ob državni cesti, se z vso opravo po ceni prodá. Več pové Matija Čare p. d. Nemeč v Št. Jakobu ob Celovcu.

„Slovenski organist“.

Zbirka prediger za orgle ali harmonij. Prvi zvezek: „Božične predigre“, zložil Ignacij Hladnik. Novomesto na Dolenjskem. Op. 40. Cena 1 krona, po pošti 5 vinarjev več.

Malo posestvo,

ki obsega 11 oralov 565 □ sežnjev, je v kotmirski občini na prodaj. Več pové upravništvo „Mir“-a.

Pozor! Pozor!

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu

priloga od svoje najstarejše, glasovite in najzmožnejše

tovarne za gasilno orodje

sl. gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, katere se nosijo ali vozijo; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice itd., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za gasilno društva. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste. Gasilna društva, občine in poštene kmetovalci-gospodarji plačujejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor.

Cenike pošiljamo brezplačno in poštine prosto.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu dobiti je v mali obliki molitev:

Tri božje čednosti,

kakor so jih slovenski verniki na Koroškem povsod moliti navajeni. 100 iztisov velja 40 kr., po pošti prejetih 50 kr.

Kovačnico dam v najem

prav pod ugodnimi pogoji in tudi izbo za stanovanje. Voda žene tudi meh prav na pripravnem kraju, tik ceste, kjer gredó vozniki mimo, ki plohe vozijo. Več se izvé pri posestniku Jan. Kraut-u p. d. Svec na Bistrici, pošta Šmihel pri Pliberku.

Izvrstne in najnovejše

domače mline,

brez kamnov in valjarjev, s samodelujočim sitom, za kuhinjsko, posebno pa za živinsko moko, zelo trpežni, ki se lahko dajo gonit z roko, kakor tudi z vsako drugo silo, izvršuje in prodaja od 75 gl. naprej ter prevzame naročila na vse druge kmetijske stroje po najnižji ceni. Na vprašanja rad odgovarja in daje potrebna pojasnila Josip Božič, kmetovalec v Vancavesi. Pošta Grabštanj (Grafenstein) na Koroškem.

Jakob Petschounig,

usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4., med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopper-jevo prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarsko orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za čevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj.

Slavno občinstvo uljudno vamim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe ter je opozarjam, četudi se je roba splošno podražila, se pri meni dobiva po stari ceni.

Brady-jeve

želodčne kapljice

(prej Marijateljke želodčne kapljice)

Schutzmarke
C. Brady

pripravljene v lekarni „pri ogerskem kralju“
C. Brady-a na Dmaju I., Fleischmarkt I,
so starodavno in znano pomagilo, ki krepeča želodec pri slabih prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane 40 kr.
Dvojnata steklenica 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom C. Brady in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis C. Brady.

Želodčne kapljice

lekarnarja
C. Brady

(prej Marijateljke želodčne kapljice)
so zavite v rudeče škatljice in imajo podobo Marijateljke matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis C. Brady

Posamezni deli so navedeni.

Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Dr. Alojzij Kraut,
odvetnik v Celovcu,
na benediktinskem trgu št. 4., I. nadstropje.
Uradne ure so od 1/2 9. do 12. ure zjutraj
in od 3. do 6. ure popoldne.
Ob nedeljah je pisarna zaprta.

Doktorja pl. Trnkóczyja

mного preskušena zdravilna in redilna sredstva, preskušena že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczyja v Ljubljani,
Kranjsko.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi. Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja

Kakao sladni čaj

priloga kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje želodca brez vseh bolečin, kakor se to često-krat pripeti pri drugih kroglicah. Škatlja 42 h, šest škatljic 2 K 10 h. — Pockrene kroglice. Škatlja 80 h, tri škatlje 2 K.

Prsni, pljučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko raztvarljivim apnenim železom. utišuje kašelj, raztvarja sliz, lajša bôl in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot bôli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h. Varst. znamka.

Tinktura za kurja očesa,

preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ina to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne priprave za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

živinski

redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kedar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom gledé uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Varstvena znamka.

Prasičji

redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prasiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Varstvena znamka.

Glasom razglašalo visoke c. kr. deželne vlade z dné 18. julija 1899 smejo ta prašek tudi trgovci prodajati. Zahteva naj se pa pri i-tih samo pod imenom doktorja pl. Trnkóczyja prasičji prašek, pristen samo z gorenjo varstveno znamko.